

ФОРМУВАННЯ ЕТНОДИДАКТИЧНИХ ЗНАТЬ В СУЧАСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ

В статті розглянуто проблему формування етнодидактичних знань в молоді, яка навчається. Проаналізовано сутність етнодидактики як складової етнопедагогіки, визначено педагогічні умови формування етнодидактичних знань, головні принципи формування етнодидактичних знань та закономірності їх трансформації у сучасному педагогічному процесі. Звернено увагу на засоби підвищення ефективності етнодидактичних знань, вимоги їх формування, класифікацію та етапи впровадження в сучасний освітній процес.

Ключові слова: народна педагогіка, етнопедагогіка, етнодидактика, етнодидактичні знання, зміст освіти, педагогічний процес.

В умовах глобальних та кардинальних змін в ідеології суспільства, в суспільному житті в цілому, і в системі освіти зокрема по-новому сприймаються не лише цілі освіти, а й самі знання, принципи їх побудови та технологія застосування.

У будь-яку історичну епоху, в кожному суспільстві накопичення особистістю певних знань зумовлене соціально-культурними, соціальними-психологічними, соціально-педагогічними особливостями життя народу. Зокрема, соціально-педагогічний вимір соціалізації особистості представлений, насамперед, взаємозв'язком педагогічного процесу з суспільними ідеалами освіченості, що забезпечує становлення соціальних якостей, знань, вмінь, навичок особистості, її життєвої, соціокультурної компетентності загалом.

Зміст освіти є важливим чинником формування базової культури особистості. Підготовка майбутнього фахівця, готового до реалізації життєво творчої та культуротворчої місії, передбачає знання не лише фахові, а й культурологічні, народознавчі. Тому народна педагогіка, українська етнопедагогіка, її складова етнодидактика, є тією ланкою, яка об'єднує сучасні інноваційні процеси в змісті освіти з етнічними цінностями, етнічними педагогічними традиціями. Невипадково в освітньому процесі вищої школи серед принципів оновлення сучасної навчально-виховної системи фігурують принципи народності, культуровідповідності, інноваційності в поєднанні з традиційністю, диференціації навчання та виховання та ін.

Тому **метою нашої статті** є обґрунтувати роль формування етнодидактичних знань в сучасному педагогічному процесі.

Етнопедагогіка як навчальна дисципліна ставить перед собою завдання – сформувати в молоді національну духовність, світогляд, характер, формування системи етнопедагогічних знань в єдності із знаннями історії народу, його культури, етнографії, народознавства, формування умінь своєчасно актуалізувати етнопедагогічні знання та професійно використовувати їх в роботі з дітьми та молоддю, забезпечення умов для спостереження етнопедагогічних явищ, систематизації й аналізу фактичного матеріалу з етнопедагогіки [1; 2].

Аналізуючи закономірності трансформації сучасної національної освіти в її історичній перспективі, О. Я. Савченко виділяє основні шляхи її реформування, найскладніші з яких пов'язані саме з утвердженням етнокультурного вектору. А це, в першу чергу, передбачає систематизацію й узагальнення ідей народної педагогіки, розробку поняттєвого апарату етнопедагогіки, звертання до етнодидактики тощо [3].

Ми розглядаємо структуру етнопедагогіки з позиції трактування її основ Н. В. Лисенко, М. Г. Стельмаховичем, Є. І. Сявков, Ю. Д. Руденком, Р. В. Скульським, В. Г. Струманським, М. А. Хайрудновим, а саме виділяємо такі структурні компоненти: народну фамілологію, народне дитинознавство, батьківську педагогіку та народну педагогічну деонтологію, народну дидактику (етнодидактику). Вчені в наукових працях використовують як термін "народна дидактика", так і "етнодидактика".

"Народна дидактика – це та частина народної педагогіки, яка відображає здобутки певного народу в галузі освіти та навчання, що виражається в поглядах на принципи, зміст, методи навчання та втілення в народній освітній практиці форм і методів озброєння підростаючих поколінь знаннями, уміннями й навичками, розвитку їхніх пізнавальних сил і здібностей" [4: 225].

Етнодидактика як складова народної педагогіки відображає погляди певного етносу на знання та їх роль в житті людини, на школу, книгу, вчителя, природу, навколишнє середовище, стосунки між людьми тощо.

Коло знань, які охоплює етнодидактика, широке. В "Українському педагогічному словнику" С. У. Гончаренко зазначає: "Джерелами народної педагогіки є твори фольклору з педагогічним змістом і спрямуванням, етнографічні матеріали, народні виховні традиції, ігри та іграшки, народні й молодіжні свята, досвід сімейного виховання тощо" [5: 226].

С. І. Сявавко стверджує, що саме народні знання утворюють цілісну складну етнодидактичну систему, яка має свої принципи, методи, засоби, форми [6: 43].

Етнодидактика за О. О. Вишневським відрізняється автономністю й природовідповідністю [7: 14], а її знання мають колективний характер творення, в якій відсутня чітка наукова термінологія, поряд з цінними, корисними знаннями можуть траплятися й нечуттєві, спотворені свідомістю тощо.

Сучасні дидакти В. А. Ситаров, В. В. Краєвський, О. В. Хуторської та інші виділяють такі три аспекти реформування освіти – гуманістичний, гуманітарний та культурологічний [8; 9].

Перший аспект можна визначити як збільшення в системі освіти знань про людину, людство і людяність народознавчої та українознавчої основи, виділення цього у всіх навчальних предметах.

Другий аспект – нове якісне викладання гуманітарних предметів, застосування особистісно зорієнтованого підходу, завдяки якому навчання стає вихованням, чуттєвим та емоційним, використання в процесі навчання фольклору, традицій, педагогіки народного календаря тощо.

Третій аспект – викладання всіх предметів як певної частини загальнолюдської культури, формування емоційно-ціннісної сфери особистості, формування творчої особистості на основі поєднання різних освітніх галузей, формування соціокультурної компетентності в дітей та молоді [8].

Етнодидактика ґрунтується на таких провідних принципах, як народність, культуровідповідність, гуманістичний характер навчання. Тому система всіх етнодидактичних знань має не просто гуманістичну спрямованість, а й культурологічну, гуманітарну і відповідає всім вимогам сучасної освіти.

Етнодидактика на всіх етапах свого розвитку звертає увагу саме на зв'язок знань, умінь, навичок з народною практикою, народною практикою, з фольклорним вихованням, народною деонтологією, з використанням народних знань для провідних галузей народного господарства.

Свій, цілком оригінальний підхід виявив К. Д. Ушинський у трактуванні проблеми формування етнодидактичних знань. Він вчив розрізняти педагогіку в широкому розумінні серед знань потрібних або корисних для педагога і педагогіку у вузькому розумінні як зібрання наук, спрямованих до однієї мети, і педагогіку у вузькому розумінні як теорію мистецтва, виведеного з цих наук. К. Д. Ушинський вважав, що основою етнодидактики (хоча сам термін він і не вживав, а все узагальнював в народну педагогіку) є принцип народності, який ґрунтується на навчанні дітей рідною мовою, і будь-який освітній заклад повинен бути побудований на національних засадах [10: 193].

В багатьох своїх працях учений активно використовував джерела етнодидактики: фольклор, етнографію, історію рідного краю, народознавство та ін. Лише в "Рідному слові" видатний педагог використав понад 500 прислів'їв, приказок, народних казок, пісень, скоромовок та ін. Казку К. Д. Ушинський назвав першою і блискучою спробою сформулювати основи всіх знань [11].

Етнодидактичні знання на кожному етапі суспільного буття залежать від рівня розвитку науки та економіки, специфіки системи народної освіти певної країни, відведеної на освіту часу, теоретичного та практичного значення окремих галузей науки в загальній системі людських знань, виконання завдань суспільства й держави в галузі політики, економіки й виховання (соціального замовлення для системи народної освіти), рівня культурного розвитку тощо.

Тому велику роль тут відіграють ті народні знання, які мають культурологічну спрямованість. Адже педагогічна модель людської культури подається через призму певного соціального досвіду особистості.

Тому формувати знання та вміння в етнодидактиці – означає вчити молодь їх філософському осмисленню, вчити розкривати внутрішні зв'язки та відносини між об'єктами реального світу, спонукати молодь до самостійного пошуку знань. В етнодидактиці, яка через упорядкування й узагальнення знань та вмінь за певними ознаками (критеріями) емпіричного матеріалу, забезпечується моделювання процесів і явищ етнопедагогічної культури шляхом ігнорування їхніми окремими специфічними рисами. Наближеність етнодидактики до етнографії та етнології цілком логічно зумовлює доцільність використання їхніх методологічних прийомів.

У дослідженнях вітчизняних учених Н. В. Лисенко, В. В. Кононенко, Л. В. Масол, Р. В. Скульського, М. Г. Стельмаховича, О. В. Сухомлинської та інших доводиться багатофакторність впливу етнодидактики на зміст сучасної освіти, визначається її особливе місце в стандартах освіти, розробляються нові психолого-педагогічні моделі формування особистості на засадах синтезу загальнолюдських та етнокультурних цінностей тощо [6].

Так, певну інформацію про народні знання, здобуті емпіричним шляхом зусиллями багатьох поколінь, можна дати при вивченні математики – про народну математику, географії та астрономії – про народну метеорологію, при фізичному вихованні – про народну медичну й дитячу субкультури, тощо. Але, як зазначає видатний український педагог Софія Русова, основою формування всіх етнодидактичних знань є рідна мова. За словами Софії Русової, мова як того, хто навчає, і того, хто навчиться повинна бути простою, ясною, але водночас мусить бути й образною, барвистою, естетично збагаченою. Педагог вважає, що в національній школі діти мають вивчати й стародавню мову свого народу та діалекти, в яких ховається дух народу, філологічна сутність мови – її образність, краса, її місцевий фольклор [12: 169].

Відповідно до етнопедагогічних, етнодидактичних концепцій знання будуються на таких основних структурних компонентах: досвід і як фіксований результат знання; досвід способів діяльності – уміння; досвід творчості – поява нового; емоційно-ціннісні стосунки – особистісні орієнтації. Тому на зміст етнодидактичних знань впливають об'єктивні (потреби суспільства щодо людини, науки й техніки, що супроводжуються появою нових ідей, теорій та докорінними змінами в технологіях) та суб'єктивні чинники (політика панівних сил суспільства, методологічні позиції учених, система освіти, розвиток культури, історико-педагогічні надбання тощо).

Процес модернізації змісту етнодидактичних знань є еволюційним, ґрунтується на врахуванні позитивного досвіду народу й водночас передбачає істотні зміни, які зумовлені сучасними тенденціями суспільства. Це й якісне оновлення етнодидактики відповідно до пріоритетних цілей освіти, які сформульовані світовим освітнім співтовариством (Міжнародним бюро освіти). Вони охоплюють цілісний розвиток особистості через забезпечення зростання її розумового, етичного, естетичного потенціалу; підготовку до праці, формування активної ролі в економічному та громадському житті суспільства, поява успішної діяльності в умовах швидких змін технологій та мультикультурного суспільства; розвиток навичок наукового мислення, критичного осмислення дійсності та навичок вирішення проблемних ситуацій [13].

Сучасна дидактика тісно пов'язана з філософією, психологією, анатомією, фізіологією, гігієною людини, кібернетикою та із іншими науками, а етнодидактика в основному ґрунтується на соціокультурних соціально-психологічних знаннях певного етносу.

Тому в контексті пріоритетних цілей освіти можна визначити такі головні засоби підвищення ефективності етнодидактичних знань в сучасному педагогічному процесі:

- забезпечення випереджаючого розвитку всієї системи освіти, її спрямованості на проблеми майбутньої постіндустріальної цивілізації; формування безперервної системи освіти з урахуванням її народознавчого характеру;

- активізація гуманного та творчого потенціалу в освіті, створення передумов для всебічного розвитку й саморозвитку особистості, індивідуалізації та диференціації навчання, переходу на особистісно орієнтовані педагогічні технології з врахуванням менталітету певного етносу, національної психології, національного характеру;

- формування комунікативних навичок, уміння співпрацювати в колективі з формуванням певних емоційно-ціннісних орієнтацій з надбаннями деонтології;

- запровадження гуманістично орієнтованих методів інноваційного та розвивального навчання на основі використання перспективних інформаційних технологій із урахуванням певного емпіричного досвіду народу, держави загалом, і національних меншин зокрема;

О. Я. Савченко виділяє такі основні етапи формування етнодидактичних знань. Це визначення етапу етнокультурного виміру як домінуючого в системі наукової дидактики. Другий етап – українознавча, народознавча основа змісту галузей знань, де враховано прогресивний вітчизняний й світовий досвід. На третьому етапі переходу етнодидактичних знань в сучасні дидактичні знання виникає потреба реалізувати компетентнісний підхід у визначенні цілей освіти [3].

На кожному етапі формування етнодидактичних знань повинно бути створення цілісних основ для фундаментальних знань, які полягають в зміні співвідношення між прагматичним та загальнокультурним компонентами освіти. Пріоритетними мають стати проблеми розвитку загальної культури людини, формування в неї наукових форм системного мислення, креативності та інше.

Це передбачає поглиблене вивчення фундаментальних законів природи й суспільства, створення принципово нових навчальних курсів, зорієнтованих на розвиток цілісних уявлень про наукову картину світу. В педагогічному процесі постійно відбувається реалізація тріади "виховання – навчання – освіта", елементи якої взаємопов'язані і є основою для формування наукового світогляду людства, головне в якому – усвідомлення необхідності збереження оптимальних умов для життя.

Сучасні дидактичні знання побудовані на системі переходу від концепції підтримуючого до концепції випереджаючого навчання, орієнтованого на майбутнє – такі умови життя й майбутньої діяльності молоді. Тому головну увагу в педагогічному процесі слід звертати на розвиток творчих можливостей особистості, на її здібності до самостійних дій в умовах невизначеності, на набуття нових знань та навичок, освоєння сучасних методів отримання, накопичення, класифікації знань. Важлива умова реалізації засвоєння етнодидактичних знань – тісний зв'язок з наукою, "вмонтованість" знань в сучасну систему наукових досліджень [9].

Системний характер етнодидактичних знань дозволив вченому В. І. Струманському запропонувати їх дві класифікації. На основі соціально-психологічних критеріїв учений виокремлює такі знання: культурологічні (знання про звичаї, традиції, свята, символи, атрибути певного епосу), духовні знання (мова, фольклор, знання народної моралі, правил етикету), практично-дійові знання, які формуються через вміння (праця, ігри, педагогіка народного календаря) та на основі психологічного критерію педагог

виділяє фольклорно-етичні та предметні (народна медицина, народна техніка, народна філософія, народна математика тощо) [7].

Така класифікація дозволяє виробити певні умови формування етнодидактичних знань в сучасній дидактиці. Це відбувається на основі дотримання по-перше, українознавчої спрямованості дидактики, тобто забезпечення вивчення української мови та літератури, історії та географії України тощо, використання українознавчого аспекту в інших навчальних дисциплінах. По-друге, врахування особливостей етнодидактики сприяє адаптації молоді в самостійному житті, цілеспрямованому використанню її потенціалу як для самореалізації у професійному й особистому плані, так і в інтересах суспільства, держави. По-третє, спрямованість особистості в освітньому процесі на самостійне отримання, аналіз та застосування навчальної інформації. Це знизить питому вагу готової інформації, сприятиме загальному культурному розвитку особистості. По-четверте, включення етнодидактичних знань в сучасну систему освіти сприяє формуванню наукового світогляду, критичному мисленню, розкриттю ролі людини в пізнанні природи, суспільства, культури тощо.

Методологічною основою формування етнодидактичних знань в молоді є загальнолюдські, духовні та національні цінності, сконцентрованість на актуальних інтересах особистості, фундаменталізація, науковість й системність, цінність знань соціального становлення людини, гуманізація й демократизація самої освіти, ідеї полікультурності, взаємоповаги між націями й народами.

У "Концепції розвитку загальної середньої освіти" зазначається: "Зміст освіти оновлюється цілісно з урахуванням таких пріоритетів: створення передумов для посилення різнобічного розвитку і саморозвитку особистості, індивідуалізації та диференціації навчання, переходу на особистісно-орієнтовані педагогічні технології; формування особистісних якостей громадянина – патріота України; забезпечення життєвої, соціальної, комунікативної компетентності особистості; посилення практично-діяльної й творчої складових у змісті всіх освітніх галузей; гуманітаризації освіти (особливо в природознавчій і технологічних галузях); комплексної реалізації оздоровчої функції освіти; приведення обсягу і складності змісту у відповідність з віковими можливостями особистості, перспективами їхнього розвитку; забезпечення профільного навчання, генералізації та інтеграції знань на основі фундаментальних ідей, законів науки; перерозподілу змісту між ступенями навчання, зняття перевантаження; забезпечення наступності навчального змісту і вимог щодо його засвоєння між базовим компонентом освіти" [13].

Як бачимо, проблеми етнопедагогіки, етнодидактики, етнокультури лише на перший погляд є добре розробленими та використаними, позаяк дійсно за останні десятиліття мовно-літературним, історичним, етнографічним, релігійним аспектам в освіті приділялась значна увага. Але основний вектор зусиль у процесі нової парадигми освіти має реалізуватися у річищі міждисциплінарного зв'язку з необхідністю посилення у змісті освіти місця і ролі етнодидактики, етнокультури в умовах полікультурного та поліетнічного суспільств [7].

Для цього потрібно створення в суспільстві атмосфери загальнодержавного, всенародного сприяння зв'язку етнодидактики та сучасної дидактики, неухильної турботи про примноження інтелектуального та духовного потенціалу нації, активізація зусиль для виведення освіти на рівень досягнень сучасної цивілізації, залучення до її розвитку державних, громадських, приватних інституцій, сім'ї, самого громадянина. Потрібно також звернути увагу на: подолання проявів девальвації загальнолюдських гуманістичних цінностей та національного нігілізму, відірваності освіти від національних джерел; забезпечення розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, запровадження у навчально-виховний процес сучасних педагогічних технологій та науково-методичних досягнень; відхід від засад авторитарної педагогіки, підготовка нової генерації педагогічних кадрів, підвищення їх професійного та загальнокультурного рівня; формування нових економічних засад системи освіти, створення належної матеріально-технічної бази; реорганізація існуючих та створення навчально-виховних закладів нового типу, регіональних центрів та експериментальних майданчиків.

Застосування етнокультурологічного підходу на теренах освіти дасть змогу врахувати взаємодію соціального й особистісного, оперувати не лише поняттями "знання", "уміння", "навички", а дедалі більше дбати про набуття особистістю етнокультурної, зокрема етноетичної, етноестетичної, етногосподарської компетентності, яка характеризує важливий аспект полідисциплінарного бачення самої структури етнодидактичних знань.

СПИСОК ВИКОРАСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Березюк О. С. Чинники етнопедагогіки : [монографія] / О. С. Березюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 205 с.
2. Бондар В. І. Дидактика / В. І. Бондар. – К. : "Либідь", 2005. – 264 с.
3. Савченко О. Я. Наукові проблеми стандартизації змісту освіти / О. Я. Савченко // Освіта України. – 2003. – С. 4–5.
4. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка : [навч. посібник] / М. Г. Стельмахович. – Київ, 1997. – 232 с.
5. Український педагогічний словник / [за ред. С. У. Гончаренка]. – Київ : Просвіта, 2004. – 376 с.

6. Українська етнопедагогіка : історичний контекст : [навч.-метод. посібник] / [за ред. акад. В. Конопенка]. – Івано-Франківськ, 2005. – 508 с.
7. Народознавча компетентність дітей та молоді : причини та методи дослідження : [зб. наук. праць] / [за ред. Н. Лисенко]. – Івано-Франківськ, 2007. – 280 с.
8. Краевский В. В. Методология педагогики : новый этап : [учеб. пособие] / В. В. Краевский, Е. В. Бережнова. – Москва : Издательский центр "Академия", 2006. – 400 с.
9. Краевский В. В. Основы обучения. Дидактика и методика : [учеб. пособие] / В. В. Краевский, А. В. Хуторской. – Издательский центр "Академия", 2007. – 352 с.
10. Ушинский К. Д. Про народність у громадському вихованні / К. Д. Ушинський // Педагогічні твори : [в 2 т.]. – Т. 1. – С. 48–49.
11. Ушинський К. Д. Рідне слово / К. Д. Ушинський // Педагогічні твори : [в 2 т.]. – Т. 1. – С. 124–128.
12. Русова Софія. Мемуари. Щоденник / Софія Русова – К. : Поліграф-книга, 2004. – 544 с.
13. Державні стандарти загальної середньої освіти в Україні. – Київ, 2007.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Berezyuk Olena. Chynnyky etnopedagogiky [Factors of Ethnopedagogics] : [monografiia] / Olena Berezyuk. – Zhytomyr : Vyd. ZHDU im. Ivana Franka, 2013. – 205 s.
2. Bondar V. Dydaktyka [Didactics] / V. Bondar. – K. : "Lybid", 2005. – 264 s.
3. Savchenko O. Naukovi problemy standartyzatsii zmistu osvity [Scientific Problems of Standardization of Educational Content] / O. Savchenko // Osvita Ukrainy [Education of Ukraine]. – 2003. – S. 4–5.
4. Stelmakhovych M. G. Ukrayinska narodna pedagogika [Ukrainian Folk Pedagogy] : [navch. posibnyk] / M. G. Stelmakhovych. – Kyiv, 1997. – 232 s.
5. Ukrayinskyu pedagogichnyy slovnyk [Ukrainian Pedagogical Dictionary] / [za red. S. U. Goncharenka]. – Kyiv : Nauka, 2004. – 376 s.
6. Ukrayinska etnopedagogika : istorychnyy kontekst [Ukrainian Ethnopedagogics : Historical Context] : [navch.-metod. posibnyk] / [za red. akademika V. Konopenka]. – Ivano-Frankivsk, 2005. – 508 s.
7. Narodoznavcha kompetentnist ditey ta molodi : prychny ta metody doslidzhennya [Ethnological Competence of Children and Young People : Causes and Methods of Research] : [zb. nauk. prats] / [za red. N. Lysenko]. – Ivano-Frankivsk, 2007. – 280 s.
8. Krayevskiy V. V. Metodologiya pedagogiki [Methodology of Pedagogy : New Stage] : [ucheb. posobiye] / V. V. Krayevskiy, E. V. Berezhnova. – Moskva : Izdatel'skiy tsentr "Akademiya", 2006. – 400 s.
9. Krayevskiy V. V. Osnovy obucheniya. Didaktika i metodika [Fundamental Education. Didactics and Methodology] : [ucheb. posobiye] / V. V. Kraevskiy, A. V. Khutorskoy. – Izdatel'skiy tsentr "Akademiya", 2007. – 352 s.
10. Ushinsky K. D. Pro narodnist u gromadskomu vykhovanni [About the Nation in Public Education] / K. D. Ushinsky // Pedagogichni tvory [Pedagogical Works] : [v 2 t.]. – Т. 1. – С. 48–49.
11. Ushinsky K. D. Ridne slovo [Native Word] / K. D. Ushinsky // Pedagogichni tvory [Pedagogical Works] : [v 2 t.]. – Т. 1. – С. 124–128.
12. Rusova Sofiya. Memuary. Shhodennyk [Memoirs. Diary] / Sofiya Rusova. – K. : Poligraf-knyga, 2004. – 544 s.
13. Derzhavni standarty zagalnoyi serednyoyi osvity v Ukrayini [The State Standard of Secondary Education in Ukraine]. – Kyiv, 2007.

Матеріал надійшов до редакції 08.04. 2015 р.

Березюк Е. С. Формирование этнодидактических знаний в современном педагогическом процессе.

В статье рассматривается проблема формирования этнодидактических знаний у молодежи, которая учится. Проанализирована сущность этнодидактики как составляющей этнопедагогики, определены педагогические условия формирования этнодидактических знаний, главные принципы формирования этнодидактических знаний и закономерности их трансформации в современном педагогическом процессе. Обращено внимание на способы повышения эффективности этнодидактических знаний, требования их формирования, классификацию и этапы внедрения в современный образовательный процесс.

Ключевые слова: народная педагогика, этнопедагогика, этнодидактика, этнодидактические знания, содержание образования, педагогический процесс.

Berezyuk E. S. The Formation of Ethnic Didactic Knowledge in the Modern Pedagogical Process.

The research deals with the problem of forming the ethnic didactic knowledge of young people who study. The research analyzes Ethnodidactics as the essential part of Ethnopedagogics, the pedagogical conditions increase the efficiency of forming the ethnic didactic knowledge. We should mention the problem of the ethnopedagogical, etnodidactic and ethnic culture at first glance is well developed and used. In education much attention is paid to linguistic and literary, historical, ethnographic and religious aspects. The materials of the research are based on the scientific literature of the ethnopedagogical school, works of famous Ukrainian educators, modern

investigations in Didactics. The main attention is given to the scientific literature where such notion as "Ethnodidactics" is analyzed. The article highlights three main approaches in the modern education. These approaches are actively used by ethnodidactical knowledge: humanist, humanitarian and cultural. The source of Ethnopedagogics contains people's knowledge, native language, ethnography, countrystudying, practical experience, housekeeping, etc. On the basis of this we figure out three main stages in forming the ethnodidactical knowledge: ethnocultural study is major in the society, countrystudying is the fundamental field of the knowledge, the transition of the ethnodidactical knowledge in the modern didactical knowledge on the background of the professional approach in the determination of educational aims. The conclusions are made and give the opportunity to consider the interaction of social and personal factors on the modern pedagogical process, to care about the youth's ethnocultural preparation. The use of the ethnocultural approach in the education will allow operating not only the concepts of knowledge, abilities, skills, and increasing the worry about finding a person of the ethnocultural competence in particular, that characterizes the important aspect of the field of the disciplinary ethnodidactical knowledge.

Key words: *ethnocultural preparation, ethnocultural competence, ethnodidactical knowledge, Ethnodidactics, modern didactical knowledge, pedagogical conditions.*